

KRS: a kárfelelősségi szabályokon is változtat az új Ptk.

Az új Ptk. – más jogterületek mellett – a kártérítési szabályok terén is változásokat hoz, hiszen az eddigi utaló szabály helyett a szerződéses kárfelelősség önálló felelősségi alakzatként nyer szabályozást – emelte ki az Origónak a Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője. Dr. Orbán Zita hangsúlyozta: ez azt is jelenti, hogy az új Ptk. szakít az egységes polgári jogi felelősség elvével és eltérő elvi alapokra helyezi a szerződéses és a szerződésen kívüli károkozásért való felelősséget.

A két felelősségi alakzat két fontos területen, a kimentésnél és a megtérítendő károk feltételeinél válik el egymástól. A szerződéses kárfelelősség alól akkor mentesülhet a károkozó, ha a kárt a károkozó ellenőrzési körén kívül eső, előre nem látható körülmény okozta, továbbá nem volt elvárható, hogy a károkozó e körülményt elkerülje vagy elhárítsa.

A kártérítés mértéke főszabályként a szolgáltatás tárgyban okozott (ügynevezett tapadó) kárra korlátozódik, a következményi károk megtérítésére a károkozó csak annyiban kötelezhető, amennyiben azok bekövetkezését előre látta, vagy látnia kellett volna – mutatott rá a Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője.

Szerződésen kívüli károk esetén

Az előreláthatósági klauzula a szerződésen kívüli károkozás esetén is beépítésre került, mint kimentési ok, rögzítve, hogy nem állapítható meg okozati összefüggés – tehát a károkozót nem terheli kárfelelősség – azzal a kárral kapcsolatosan, amelyet a károkozó nem látott előre és nem is kellett előre látnia.

A szerződésen kívüli károk tekintetében – ellentétben a szerződéses kárfelelősség szabályaival –, az új Ptk. továbbra is fenntartja a teljes kárfelelősség elvét, amelybe a tényleges káron túl az elmaradt vagyoni előny, illetve a vagyoni hátrány kiküszöböléséhez szükséges költségek is főszabályként beletartoznak.

Szándékos károkozás esetén azonban – akár szerződéses, akár szerződésen kívüli a károkozás – továbbra is a teljes kárfelelősség elve érvényesül – figyelmeztetett dr. Orbán Zita.

A termékfelelősségi szabályok Ptk.-ba történő beillesztésével új – egyéb szabályozási szinten már meglévő – felelősségi alakzat került beépítésre, deklarálva a fogyasztó termékkel kapcsolatos jogait, igényérvényesítési lehetőségeit.

Vezető tisztségviselő

A vezető tisztségviselő károkozásáért való felelősség külön szabályozásra került. A szabály bevezetését egyfelől az indokolta, hogy a jogi személyekre vonatkozó szabályok új kódexbe való beillesztése miatt szükségessé vált – az alkalmazott, illetve a jogi személy tagja felelősségén túl – a jogi személy vezető tisztségviselője felelősségének szabályozása is.

Másrészt pedig a vezető tisztségviselőkkel szemben támasztott szigorúbb elvárásokra tekintettel vált szükségessé az új Ptk. által bevezetendő egyetemleges felelősség – húzta alá a Kovács Réti Szegheő Ügyvédi Iroda szakértője.

E szabály bevezetése számos gyakorlati kérdést vet fel, legfőképp azon kérdést, hogy mi a terjedelme a vezetői tisztségviselői jogviszonnyal összefüggésben harmadik személyek okozott kárnak, például amennyiben a jogi személy munkáltató alkalmazottja kárt okoz, érinti-e ez a vezető tisztségviselő felelősségét – ellenőrzési jogkörét vizsgálva – és amennyiben igen, úgy milyen mértékben.

Dr. Orbán Zita szerint ez a kérdés összetett, komplex vizsgálatot igényel, mind a munkajogi, mind a polgári jogi kárfelelősségi szabályok összevetésével.